

[Anker Lau.]

den herfor. Vi noterer altså det resultat, vi nu er kommet til, og så er der naturligvis nogle, der må bære ansvaret for, at vi ikke kom videre; det er der jo ikke noget at gøre ved. Jeg forstår den socialdemokratiske glæde over, at det ikke lykkedes at komme videre — det kan jeg ikke undre mig over. Jeg forstår lidt mindre, hvorfor man ikke fra radikal side kunne have tænkt sig at gå et skridt videre.

Ved lovforslagets første behandling omtalte jeg § 8, stk. 3, som efter min mening kunne bruges som undskyldning for en del konkurrencebegrænsende aftaler, blot man ved et indgreb i næringsfriheden kunne påvise en eller anden besparelse på et eller andet område, men altså på bekostning af den næringsfrihed, som er så dyrebare for en befolkning, der ikke vil socialiseres. Den højtærede minister bestred, at der kunne være tale om at fortolke bestemmelsen på denne måde, det var i alle tilfælde ikke hensigten, og den højtærede minister var også i udvalget villig til at forsøge at finde en formulering, der kunne klare begreberne, hvilket måske kunne være meget gavnligt. Ikke engang en sådan ting kunne finde nåde for oppositionens blik i udvalget, og jeg skal tilføje, at det i og for sig heller ikke er, fordi denne formulering spiller så forfærdelig stor en rolle for mig. Jeg er tilfreds med de udtalelser, som den højtærede minister har fremsat i udvalget, gående ud på, at det ikke er meningen at administrere denne bestemmelse til skade for næringsfriheden; der er ingen grund til at tro, at administrationen ikke vil finde sted i næringsfrihedens ånd. Der kan jo føres en lang diskussion om, hvorvidt alle aftaler er af det onde, eller hvorvidt der også findes aftaler, der kan være til gavn for samfundet. Jeg skal afstå fra ved denne lejlighed at gå ind i en sådan diskussion; det bliver der jo rig lejlighed til, når den glædelige dag kommer til efteråret, da vi skal til at beskæftige os med en trustlov. Jeg vil dog gerne fremholde, at aftaler, der tilsidesætter næringsfriheden, efter min mening aldrig kan få rimelighedens stempel.

Når vi tiltræder lovforslaget, som det nu er formet, er det jo også, som det står i mindretallets betænkning, fordi vi venter, at trustkommissionen i løbet af sommeren vil fremkomme med et materiale, hvorpå der kan skrives en egentlig trustlov, og fordi den højtærede minister, som det også står

i betænkningen, har lovet at ville fremsætte et sådant forslag ved begyndelsen af den næste ordinære samling.

Alle partiernes ordførere beskæftigede sig jo stærkt med trustkommissionen ved dette lovforslags første behandling, og et af udvalgsbehandlings mere glædelige resultater er, at denne sag nu bliver fremmet ganske væsentligt. Der er her i salen enighed om, at vi må have en trustlov til afløsning af de pris- og prisaftalelove af mere eller mindre midlertidig karakter, som vi hidtil har haft.

Når det ærede medlem hr. Krag kategorisk siger, at dermed er også slået en streg over 1937-loven, vil jeg ikke ganske ubetinget sige ja dertil. Jeg vil nok se trustkommissionens betænkning først og have det materiale forelagt, som vi skal bruge til bedømmelse, når vi til sin tid skal have en trustlov.

Jeg synes, det er glædeligt, at denne enighed foreligger.

Selvom tidspunktet vel ikke nu er inde til at drøfte, hvilket indhold en sådan trustlov skal have, så forekommer det mig dog efter de antydninger, der er fremsat fra anden side, at det vil være berettiget, at vi fra vor side også antyder et og andet om vore tanker i så henseende. Her vil jeg gerne sige, at det vil naturligvis være helt tåbeligt at benægte, at der findes monopoler, truster og konkurrencebegrænsende aftaler. Ingen er jo i tvivl om dette, og ingen er heller i tvivl om, at jeg ikke nærer nogen som helst sympati for disse foreteelser. Det er imidlertid lige så tåbeligt at ville hævde, at der findes monopoler, truster og konkurrencebegrænsende aftaler stort set alle vegne. Det forekommer mig efter den summariske måde, hvorpå det ærede medlem hr. Krag behandler dette emne, at han er inde på at ville hævde, at den frie konkurrence er en skøn drøm, det er ikke noget, der eksisterer noget sted.

I det hele taget forekommer det mig, at det ærede medlem hr. Krag synspunkt til syvende og sidst er politisk bestemt; det drejer sig om at mistænkeliggøre de liberale partiers liberalisme og at benægte, at der overhovedet eksisterer nogen form for fri konkurrence. Herved ønsker det ærede medlem formentlig at skabe politisk og psykologisk baggrund for en trustlov, der går meget vidt med hensyn til kontrol og socialiseringsmuligheder.